

A mi „várépítőnk”

*Bory Jenő és az ő szeretett
városa*

Jelige: „Varépitő trió”

Bory Jenő és Fehérvár kapcsolata

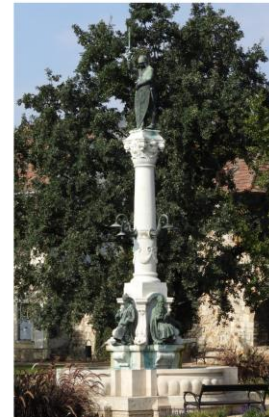
- 1879. november 9-én született Székesfehérváron
- 1899-ben érettségizett a fehérvári főreálgymnáziumban
- „*mint jó tanuló, jó tornász és kitűnő rajzoló*” megkapta a város 200 koronás millenniumi ösztöndíját egyetemi tanulmányaihoz
- 1907-ben itt köt házasságot Komócsin Ilonával
- 1909-ben elfogadják a Jézus Szíve templom építészeti tervét
- 1912-ben Fehérváron, a Mária-völgy lankás domboldalán egy hold nagyságú szőlőterületet és gyümölcsöst vásárol, majd elkezd a ház bővítését
- egyetemi tanárként a hosszú nyári szünidőket, majd a nyugdíjas éveit töltötte Fehérváron
- 1959. december 19-én hunyt el a Bory-várban

Bory Jenő, a fehérvári szobrász

- „Bory Jenő művei szerte az országban megtalálhatók, és természetesen a szülővárosa, Székesfehérvár sem szűkölködik a "várépítő" mester köztéri alkotásaiban” (*Rolf Singer: A "várépítő" mester köztéri szobrai c. cikke*)

Képek sorrendben:

- Püspök-kút (Piac tér)
- A 69-es Hindenburg gyalogezred emlékműve (Vörösmarty tér)
- Közgazdász hallgatók hősi emlékműve (Várkörút)

„Építészet,
szobrászat egy
test és egy lélek,”
avagy a Jézus
Szíve templom
építése

- érdekessége: az első vasbeton szerkezetű templom Magyarországon
- „fő szenzációja: vasbeton kupolája volt, ahol a „héjazatot” is beton képezte, nem cserép vagy bádóg. A kupola most is áll, 40 év óta semmi javítást nem igényelt, és nem igényel újabb 40 évig, 100 évig sem.” (*idézet a művész önéletrajzából*)

Jézus Szíve templom, építés közben 1907.

Bory Jenő legismertebb hagyatéka: a Bory- vár

- A vár a Guinness rekordok könyvében is szerepel, mint a világ legnagyobb építménye, amit egy ember egymaga saját két kezével felépített.
- Itt született Bory Jenő unokája
- „A Bory-vár nemcsak a múlt és a jelen, hanem a jövő Fehérvárját is szimbolizálja...” (Cser-Palkovics András polgármester)

A Bory-család

- Felesége: Komócsin Ilona, művész, akit a Képzőművészeti Főiskolán ismert meg
- Gyermekai: Ilona, Klára és György
- 4 unokája még ma is él
- Dédunokái, ükunokái és szépunokája viszik tovább Bory Jenő szellemiségét

Az emlékek ápolása...

- *Bory Jenő végakarata* szerint a gyerekei, majd tőlük az unokák, dédunokák örökölték az egyedülálló építményt, a Bory-várat
- A *Bory-vár Alapítvány* fő célja: a házaspár alkotásainak megőrzése, az összegyűjtött életművének egyben tartása, illetve látogathatóvá tenni a Bory-várat
- *Bory Jenő – Bory Jenőné Emlékérem*: a leszármazottak adják át olyan személynek, aki a Bory-életmű gondozásában sok segítséget nyújt számukra
- *Bory Jenő Általános Iskola*: a mester iránti tiszteletből 2014-ben vette fel Bory Jenő nevét

Köszönetnyilvánítás

- Külön köszönjük Pogátsnik Monika (Bory-dédunoka) személyes közléseit, mellyel hozzájárult prezentációnk elkészítéséhez.

Fotó: A szerzők egyike a Bory-várban keresztanya partyján

Köszönjük a figyelmet!

- Felkészítő tanár: Nádasi Richárd
- Csapatkapitány: Biró Dávid
- A csapat tagjai még:
Bráth Dániel és
Simonics Balázs

Felhasznált irodalom:

- Ágoston Béla: Bory Jenő és a székesfehérvári Bory-vár. Székesfehérvár, 1996.
- Kovács Péter: A Bory-vár. Székesfehérvár, 2009.
- Magony Imre: Bory Jenő. Székesfehérvár, 2010.
- https://erdekesfehervar.blog.hu/2018/09/21/bory_jeno_hagyateka_a_varosban (Utolsó letöltés: 2021.02.24.)
- <http://bory-var.hu/bory-jeno-rovid-eletrajza-1879-1959> (Utolsó letöltés: 2021.02.24.)
- <http://www.fmmk.hu/mernokokfejerben/imapbuilder/BoryJ.pdf> (Összeállította: Csutiné Schleier Erzsébet, utolsó letöltés: 2021.02.24.)
- <https://fmc.hu/2018/07/06/hogy-kerult-luke-skywalker-a-bory-varba-kulonleges-tortenetek-bory-jeno-csaladjarol/> (Utolsó letöltés: 2021.02.24.)
- <http://media24.hu/hirek/szekesfehervar/8851-bory-emlekerem-a-polgarmesternek.html> (Utolsó letöltés: 2021.02.24.)
- <https://www.szekesfehervar.hu/139-eve-szuletett-bory-jeno-kovacs-karoly-kapta-a-bory-emlekermet> (Utolsó letöltés: 2021.02.24.)